

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. I. A quo Episcopo ordinari debeat qui in vna Dioecesi habet beneficium,
in alia natus est, & in alia commoratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

- cunq. catholico Antistite ordi-
nari possunt.
- 17 A quo ordinari debent Nouitij.
Nouitij ad sacros ordines quando
promoueri possint, ibidem.
- 18 An Abbas regularis Nouitij
suis possit ordines conferre.
- 19 Ad ordines suscipiendos sufficit
beneficium etiam tenue.
- 20 Ratione patrimonij precise nul-
lus acquirit forum.
- 21 Habens plura beneficia in di-
uersis Diocesis, ab vnoquoq.
illarū Antistite promoueri potest.
- 22 Quid si in vna Diocesi haberet
beneficium residentiam requi-
rens, & in alia beneficium sim-
plex.
- 23 An ad hoc sufficiat sola collatio
beneficij sine possessione, vel
pensio super beneficio.
- 24 An Episcopus possit ordines con-
ferre familiari suo non subdito.
- 25 Quid dicendum de famulis fa-
miliarium Episcopi.
- 26 Quid de magistro actorum.
- 27 Et quid de familiaribus Papae,
vel Cardinalium, & Episcopo-
rum in Curia residentium.
- 28 Triennium, quo debent fami-
liares cum Episcopo commora-
ri, debet esse continuum, & quo-
modo id intelligatur.
- 29 An ad hunc effectum sufficiat
quod triennium incaperit, ante-
quam esset Episcopus.
- 30 An si Episcopus ordinet fami-
liarem suum ad minores ordi-
nes, debeat illi conferre benefi-
cium.
- 31 An familiaris remaneat suspen-
sus ab ordinis exequatione, si
Episcopus ei statim beneficium
non conferat.
- 32 An si Episcopus suo familiari
conferat beneficium, possit illi or-
nes conferre non expectato trien-
nio.
- 33 An Episcopus possit familiarem
suam ordinare ad titulum pa-
trimonij, vel pensionis, & an
tunc teneatur illi conferre bene-
ficium.

C A P. I.

Quis censetur proprius Episco-
pus quoad ordines susci-
piendos.

S. I.

A quo Episcopo ordinari debeat qui
in vna Diocesi habet beneficium,
in alia natus est, & in alia
commoratur.

Esp. hoc esse repositum
in electione ipsius or-
dinandi, quia cum tri-
bus hinc modis quoad
ordines suscipiendos efficiatur sub-
ditus Episcopi tam originis, quam
domicilij, & beneficij, ideo ab al-
terutro, quem maluerit, potest
ordinari, siue litteras dimissorias
accipere cap. cum nullus de Tem-
por. ordin. in 6. Rota dec. 6. p. 4. Di-
uers. verum electo semel vno Epi-
scopo siue domicilij, siue beneficij,
vel originis, non potest Clericus
pro recipiendis alijs ordinibus ad
alios Episcopos accedere; quia va-
riatio in ordinibus, quemadmo-
dum in beneficalibus prohibet
Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. resol.

275. Unde si quis primò ad sub-
 diaconatum ab episcopo originis
 ad titulum beneficij, vel patri-
 monij ordinatus fuerit sine licen-
 tia illius episcopi non possit ab
 alio Episcopo ratione domicilij
 alibi contracti promoueri ad Dia-
 conatum, & presbyteratum quia
 tunc factus est subditus Episcopi
 originis, qui ordinauit. *Quarant. in*
ver. ordo vers. circa tertium Praefec.
in Prax. Episc. p. 1. cap. 1. n. 10. Bar-
bos. de offi. & pot. Episc. par. 2. alk. 4
num. 4. Bonacin. de sacram. disp. 8.
q. 1. pun. 4. nu. 20. cui quidem sen-
 tentia fauere videtur Concilium
 Tridentinum s. ff. 123. de res. cap. 16.
 ibi, quod si locum inconsulto Epi-
 scopo deseruerit, ei sacrorum exer-
 citium interdicitur; hoc tamen
 non procedere quoad ordines mi-
 nores, sed tantum quoad sacros
 dicit Barbos. loco cit. n. 4. 1.

4 Notandum est autem primò,
 quod originarius, siue oriundus
 non solù dicitur à natiuitate pro-
 pria, ut in l. 1. ff. ad Municip. sed
 etiã à paterna, ut in l. assumptio.
 s. 1. ff. de tit. dummodò filius sit le-
 gitimus iuxta l. c. de legitima. ubi glos.
 ff. de stat. hom. & idè poterit quis
 ordinari ab Episcopo loci, seu Dioc-
 cesis, ubi ipse, vel eius pater na-
 tus est. *N. u. cor. s. 19 de Temp. or. a*
den. & alij plures, quos cumulat;
Barbos. ubi supra par. 2. alleg. 4. n. 2.
 & seq. quod Doctores intelligunt
 dummodò pater tempore cõcep-
 tionis, & natiuitatis filij domici-
 lium aliò non transfulerit relictã
 Ciuitate, vel loco originis: quia
 tunc filius non potest dici origi-
 narius, vel naturalis loci iam prius

deserui à Patre Cas. de Grass. dec. 15.
 de Probat. Balb. dec. 22. Rubin. dec.
 67. & alij, quos refert, & sequitur
 Ricc. in Prax. for. eccl. par. 1. resol.
 269. & in collect. decis. 1583. ubi
 etiã notat, quod tunc dicitur de-
 ferta Ciuitas, si ciuis habitat ex-
 tra Ciuitatem, vel locum: contra-
 rium tamen declarauit Sac. Cong.
 Concilij die 16. Dec. 1599. & 12.
 Augusti 1628. & 7. Aprilis 1629.
 scilicet, quod quis ordinari potest
 ab Episcopo originis paternæ, ta-
 mèn pater tempore natiuitatis
 illius filij ad aliam Diocesim iam
 transfulerat domicilium, ut refert
 Dian. p. 4. tr. 4. ref. 148.

Quæres. r. ubi ordinandi sint in-
 fantes expositi? Resp. quod cum
 istorum ignorentur parentes, &
 locus originis propriæ, ordinari
 debent ab Episcopo eius loci, ubi
 nati sunt, vel expositi ad nos. *per*
Bart. in l. 1. num. 2. ff. ad municip.
Barbos. d. par. 2. alleg. 4. num. 17. ubi
alios refert.

Quæres. 2. à quo Episcopo pro-
 moueri debent filij illegitimi, vel
 vulgo quæsitij? Resp. quod ab Epi-
 scopo loci maternæ originis, vel
 ubi ipsi nati sunt, ordinari debent
 ut ex l. 1. ff. ad municip. & de omni le-
 gitime ff. de stat. hom. dicit Barbos.
 d. alleg. 4. num. 15.

Quæres. 3. quid dicendum sit de
 ijs, qui in aliquo loco sortitò si-
 se in peragrinatione nascuntur?
 Resp. quod in tali casu non sunt
 promouendi ab Episcopo eius loci,
 sed, ubi nati sunt, quia non inspicitur
 quod per accidens est, ut d.
 Hennig. & Vafq. apud Bonacin. d.
 disp. 8. q. 1. pun. 4. n. 13. sed ordina-

ri debent ab Episcopo loci paterna originis *l. filius C. de municip. lib. 10. Barbof. d. par. 2. alleg. 4. n. 18. & 19* ubi idem dicit de eo, qui in mari natus fuit: quod intellige, si filij sint legitimi, nam illegitimi ordinandi sunt in tali casu ab Episcopo loci maternae originis, quia isti matris originem sequuntur, *ut in d. l. cum legitima ff. de stat. hom.*

9 Quæres 4. an promoueri quis possit ad ordines in loco, ubi baptizatus est, licet ibi natus non sit. Resp. affirmatiue, quia sicut per manumissionem quis sortitur forum, & dicitur nasci, ita per baptismum *Bart. in l. ciues nu. 4. C. de incol. lib. 10. Barbof. d. alleg. 4. num. 3. Piafec. ubi supra n. 9. & alij.*

30 Notandum 2. quod ad effectum suscipiendi ordines attenditur vel domicilium proprium filij, quod potest constituere ubicunque ipse voluerit, *ut in d. placet & l. non uti que ff. ad municip. vel domicilium Patris l. filios C. de municip. lib. 10.* modò filius sit legitimus, quia illegitimus, vel vulgo quæsitus matris domicilium sequitur *iuxta tex. in d. l. cum legitima ff. de stat. hom. si verò desit patris domicilium, maternum erit sequendum Piafec. in Prax. Episc. par. 1. cap. 1. nu. 9. Vulp. in Prax. iudic. c. 7. n. 24. Barbof. d. alleg. 4. num. 16.*

11 Potest autem constitui domicilium etiam momento temporis, si quis habeat animum perpetuò manendi in aliquo loco. *Nam. cons. 2. de Tempor. ordin. Vulp. d. capit. 7. num. 25. Barbof. ubi supra p. 2. alleg. 4. num. 24.* sed in tali casu non solum requiritur expressa, talis ani-

mi declaratio medio iuramento, sed etiam aliquod signum assumpti domicilij, puta si emerit domum *gl. in l. 2. C. de incol. lib. 10. & 11. d. decisum refert Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. res. 274.* non tamen sufficit sola emptio domus, nisi concurrat etiam animus perpetuò manendi *l. Libertus d. facta domus ff. ad municip. Sylu. in ver. domicilium n. 1. Piafec. in Prax. Episcop. par. 1. cap. 1. n. 9.*

12 Si verò de animo dubitetur, recurrendum est ad coniecturas, quarum præcipua ea est, si quis cum tota familia omnia bona sua, vel maiorem partem transtulerit *l. ciues vbi DD. C. de incol. lib. 10.* vel si assidua probetur habitatio non minori spatio decem annorum, quia tunc præsumitur animus perpetuò manendi *Vulp. d. cap. 7. nu. 25. Piafec. par. 1. cap. 1. num. 9. & alij.*

13 communiter: nisi adsit aliquod indicium in contrarium, ut accidit in scholaribus, & famulis, qui ad tempus in loco commorari consueverunt *l. 2. vbi Bart. & alij C. de incol. lib. 10.* si tamen finito studio aut seruitio in eodem loco per decennium, & ultra scholares, vel famuli commorati fuerint, tunc censeretur, eos magis habere animum domicilium contrahendi, quam seruiendi, vel studendi, *ut dicunt Doctores, quos refert, & sequitur Barbof. loca cit. par. 2. alleg. 4. numero 29.*

14 Si verò quis habeat in duobus locis domicilium, & æqualiter se colloct in vtroque *iuxta capitulum 2. de sepult. in 61. Libeo, & l. assumptia ff. ad munic. ab alterutro Episcopo-*

fco-

- scopo poterit tunc ordinari: quia ratione utriusque domicilij utriq. Episcopo fit subditus, ut probat Ricc. in Prax. for. eccl. par. 1. resol. 275. & alij. secus si huiusmodi domicilia non essent & que principaliter contracta, quia tunc principaliter semper est attendendum. Mendch. conf. 398. n. 23. Ludov. decif. Perus. 85. nu. 5. quos refert Barbos. loco cit. alleg. 4. n. 39.
- 15 Regulares verò ordinari debent ab Episcopo loci, in quo situm est monasterium, etiam si non habeant animum ibi perpetuo manendi ex decreto Sac. Cong. quod refert Pia sec. d. par. 1. cap. 1. n. 14. Quarant. in ver. ordo vers. quantum verò Barbos. d. alleg. 4. n. 61. vbi etiam dicit, quod si Regulares degant in monasterijs. sitis, in loco nullius Diæcesis, ordinari debent ab Episcopo viciniore.
- 16 Verum ab hac obligatione excipiuntur Patres Societatis Iesu, quibus Gregorius XIII. indulget, ut à quocunque catholico Antistite ordinari possint ad quosuis ordines etiam maiores, ut in eius constitutione, que incip. Piam, & similes, relata per Pia sec. in Prax. Episc. par. 1. cap. 1. n. 48.
- 17 Nouitij quoque ordinandi sunt ab Episcopo, in cuius diæcesi situm est monasterium, vbi morantur tempore nouitiatus, etiam si alibi nati sint ang. cap. cum nullus S. religiosi de Temp. ord. in 6. Vulp. in Prax. iudic. c. 7. n. 9. & alij quos refert, & sequitur Ricc. in Prax. for. eccl. par. 4. resol. 258. vbi dicit, quod etiam ad Episcopum spectat litteras dimissorias nouitij, con-
- cedere. Quod intellige quoad ordines minores, nam ante emissam professionem ad sacros promoueri non possunt, nisi forte habeant titulum beneficij, vel patrimonij sufficientis ad victum iuxta formam Concilij Tridentini sess. 21. de ref. c. 2. ut statuit Pius V. in eius constitutione incipien. Romanus Pontifex quam refert Quarant. in ver. ordo vers. secunda constitutio, vide Ricc. loco cit. d. res. 258.
- 18 Vnde Abbatem regulare nouitij suis minores ordines non posse conferre resoluit Vulp. in Prax. Iudic. c. 7. in 9. Ricc. in Prax. ut supra par. 4. res. 587. Henric. in sum. lib. 10. cap. 23. § 3. in commen. lit. G. Fr. Emman. quest. regul. to. 3. q. 23. ar. 2. in fin. Sayr. de cens. lib. 4. c. 13. n. 5. Nald. in sum. ver. nouitij n. 9. & alij, quos refert & sequitur Barbos. de offic. & pot. Episc. d. par. 2. all. 3. n. 8. & all. 4. n. 63. & all. 7. nu. 33. quia nouitij non subdantur irrevocabiliter Abbati, cum ad libitum possint ad seculum redire: ex quo infert Vulp. & Ricc. locis citat. Abbatem ordinatem nouitios incurere pœnas contentas in Conc. Trid. sess. 23. de ref. cap. 10.
- 19 Notandum 3. quod ad ordines suscipiendos sufficit beneficium, etiam tenue, siue sit simplex, siue residentiam requirens: quia tex. in d. cap. cum nullus, non explicat valorem, neque qualitatem beneficij Bonacin. de sacram. disp. 8. q. 1. pun. 4. n. 14. Vulp. in Prax. Iudic. c. 7. num. 27. Garc. de Benef. par. 2. cap. 4. num. 8. & alij apud Dian. par. 4. tr. 4. res. 51. vbi addit, hoc procedere, etiam si beneficium sit tenuissimum.

- simum, & non reddat nisi duos au-
teos, vel circa dummodò huius-
modi beneficium patrimonium suf-
ficiens ad victum adiungatur iux-
ta dispositionem Concilij Tridenti-
ni sess. 21. de ref. cap. 2. quicquid in
contrarium dicant alij DD. nam si
beneficium duorum ducatorum
est sufficiens, vt quis gaudeat pri-
uilegio fori, vt resoluit. Sac. Cong.
apud Dian. loco cit. quare non erit
sufficiens, vt quis tamquam subdi-
tus ad ordines promoueat?
- 20 Amplia etiam si patrimonium
existeret in alia Diocesi, quia ad
Episcopum beneficij adhuc specta-
bit ordinatio: nam ratione patri-
monij præcisè nullus acquirit fo-
rum; nec fit subditus Episcopi lo-
ci, in quo existit Barbof. de offic. &
pot. Episc. par. 2. all. 4. num. 58. Ricc.
in Prax. for. eccles. par. 1. resol. 271.
& 272.
- 21 Vnde si quis haberet plura be-
neficia in diuersis Diocesisibus, ab
vnoquoque illarum Antistite pro-
moueri posset Anchar. in d. cap. cū
nullus num. 1. Gara. de Benef. par. 2.
cap. 4. num. 2. & alij, quos refert, &
sequitur Barbof. loco cit. d. all. 4. nu-
51. Ricc. in Prax. par. 2. resol. 49. vbi
etiam dicit, quod vterque Epi-
scopus potest dispensare super il-
legimitate, & interstitijs.
- 22 Censeo tamen, quod si in vna
Diocesi quis haberet beneficium
residentiam requirens, & in alia
beneficium simplex, præferendus
esset Episcopus beneficij residen-
tiam requirentis, cum in tali ca-
su concurrat & ratio beneficij, &
ratio domicilij ad trad. per Bar-
bof. & alios DD. in cap. 1. de Treug.
- & par. Clericus enim obtinens be-
neficia cum residentia habet do-
micilium, & est ciuis illius Diocesi-
sis, in qua tale beneficium situm est
Sylu. in ver. domic. n. 1. Bart. in l. 1.
num. 13. ff. ad municip. Piasc. in
Prax. Episc. par. 1. cap. 1. nu. 9. vers.
& ex ista.
- 23 Non tamen sufficeret ad ordi-
nes suscipiendos sola collatio, be-
neficij sine possessione, neque pen-
sio super beneficio Ricc. in Prax.
par. 1. ref. 272. Barbof. par. 2. all. 4. n.
55. & 57. vbi cit. Vgolin. Marchin.
Campan. Garc. & alios.
- S. II.
An Episcopus possit ordines con-
ferre familiari suo non
subdito.
- 24 **R**esp. affirmatiuè, dummodò per
triennium secum fuerit com-
moratus, & beneficium quacunq.
fraude cessante statim re ipsa illi
conferat Conc. Trid. sess. 23. de ref.
cap. 9. quo casu posse Episcopum
eidem litteras dimissorias conce-
dere, dicit Barbof. d. p. 2. all. 5. nu.
16. Hoc tamen Doctores commu-
niter intelligunt de Episcopo or-
dinario, & Diocesim habente, &
nam Episcopo titulari id expressè
prohibetur ab eodem Concilio in
sess. 14. de ref. cap. 2.
- 25 Quæres 1. an famuli familiarium
Episcopi gaudeat priuilegio Tri-
dentini d. cap. 9. affirmatiuè re-
spondet Sanch. in opusc. to. 1. lib. 7.
cap. 1. dub. 20. num. 24. quem refert,
& sequitur Dian. p. 4. tr. 4. ref. 145.
Barbof. d. par. 2. all. 5. nu. 6. dummo-
dò